

Z polskim na ty, nawet z
prawniczym VI

Sądownictwo

Niektóre osoby w sądownictwie

- Adwokat – advokát
- Radca prawny – komerční právník
- Aplikant – koncipient, čekatel ...
- Notariusz - notář
- Komornik - exekutor
- Syndyk – insolvenční (...) správce
- Prokurator – státní zástupce, prokurátor
- Sędzia - soudce
- Referendarz sądowy – vyšší soudní úředník
- Kurator sądowy – soudní kurátor
- Ławnik - přísedící
- Powód – žalobce, navrhovatel
- Pozwany – žalovaný, odpůrce
- obrońca - obhájce
- Pełnomocnik - zmocněnec

Krajowa Rada Sądownictwa

- <http://www.krs.pl/> Warszawa, ul. Rakowieckiej 30.

- **Art. 186 Konstytucji III RP**

1. Krajowa Rada Sądownictwa stoi na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

2. Krajowa Rada Sądownictwa może wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem w sprawie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

KRS

pramen: www.krs.pl

- Projekt utworzenia Krajowej Rady Sądownictwa powstał w wyniku porozumienia politycznego zawartego podczas obrad „**okrągłego stołu**” i zakładał powstanie organu konstytucyjnego, składającego się z przedstawicieli wszystkich trzech władz – ustawodawczej, wykonawczej oraz sędziowskiej. Koncepcja Rady wzorowana była na doświadczeniach państw Europy Zachodniej. W ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 roku o zmianie Konstytucji przyjęto w art. 60, iż **powoływanie sędziów jest prerogatywą Prezydenta, działającego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa.**

Uchwalona następnie, w dniu 20 grudnia 1989 roku, ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa stwierdzała, że Rada strzeże niezawisłości sędziów i niezależności sądów. Pierwszy skład Krajowej Rady Sądownictwa ukonstytuował się na posiedzeniu, które odbyło się w dniu **23 lutego 1990** roku. Przewodniczącym Rady został wtedy sędzia ówczesnego Sądu Wojewódzkiego w Łodzi Stanisław Zimoch.

KRS

- Organ kolegialnym.
- 25 członków.
- Skład: Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, osoba powołana przez Prezydenta RP, Minister Sprawiedliwości, czterech posłów, dwóch senatorów, dziesięciu sędziów będących przedstawicielami sądów powszechnych, dwóch sędziów Sądu Najwyższego, dwóch sędziów sądów administracyjnych i sędzia sądu wojskowego. Sędziowie stanowią większość.

Lexikalia

- **opiniowanie aktów normatywnych** – posuzování normativních aktů
- **podejmowanie uchwał** – přijímání/schvalování usnesení
- **sprawa** – věc, kauza
- **w sprawach wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie ich zgodności z Konstytucją** - ve věcech podání ústavní stížnosti
- **w zakresie dotyczącym **niezależności** sądów i **niezawisłości** sędziów** – týkající se nezávislosti soudů a nezávislosti soudců
- **rozpatrywanie i ocena kandydatur** - projednání a hodnocení kandidatur
- **wniosek o powołanie sędziów** - návrh na jmenování soudců
- **stan spoczynku** – postavení mimo službu, - mimo výkon funkce
- **zajmowanie stanowiska** – plnění funkce
- **rozpatrywanie wystąpień sędziów w stanie spoczynku** – projednání žádostí soudců mimo výkon služby
- **Zbiór zasad etyki zawodowej** – soubor zásad profesní etiky (etický řád)
- **Czuwanie** – bdění, bdělost, dohlížení
- **Przestrzeganie** - dodržování
- **wybór** – volba
- **Rzecznik Dyscyplinarny sędziów sądów powszechnych** - kárný žalobce soudců obecných soudů
- **występowanie z żądaniami wszczynania postępowań dyscyplinarnych** - podání návrhu na zahájení kárného řízení
- **odwoływanie się **od** wyroków sądów dyscyplinarnych pierwszej instancji** – podání odvolání **proti** rozsudkům kárných soudů první instance
- **wizytacja sądu** - provedení hospitace na soudu
- **Przeprowadzanie lustracji pracy sędziiego** – prověření práce soudce
- **wyrażanie opinii** - hodnocení, posouzení
- **Opiniodawca** – hodnotitel, posuzovatel
- **w sprawie powołania** – ve věci jmenování
- **w sprawie odwołania** – ve věci odvolání z funkce
- **Prezes** – předseda
- **Wiceprezes** – místopředseda

Zadania KRS

- **opiniowanie aktów normatywnych** dotyczących sądownictwa i sędziów oraz podejmowanie uchwał w sprawach wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie ich zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie dotyczącym niezależności sądów i niezawisłości sędziów,
- **rozpatrywanie i ocena kandydatur** do pełnienia urzędu sędziowskiego oraz **przedstawianie Prezydentowi** Rzeczypospolitej Polskiej **wniosek o powołanie sędziów** w Sądzie Najwyższym, Naczelnym Sądzie Administracyjnym, sądach powszechnych, wojewódzkich sądach administracyjnych i sądach wojskowych,
- **rozpatrywanie wniosków o przeniesienie sędziów w stan spoczynku, wyrażanie zgody na dalsze zajmowanie stanowiska przez sędziów, którzy ukończyli 65 rok życia,**
- **rozpatrywanie wystąpień sędziów w stanie spoczynku o powrót** na stanowiska sędziowskie,
- **uchwalanie zbioru zasad etyki zawodowej** sędziów i czuwanie nad ich przestrzeganiem,
- **wybór Rzecznika Dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych,** występowanie z żądaniami wszczynania postępowań dyscyplinarnych w stosunku do sędziów oraz odwoływanie się od wyroków sądów dyscyplinarnych pierwszej instancji,
- **przeprowadzanie wizytacji sądu lub lustracji pracy sędziego,** którego indywidualna sprawa podlega rozpatrzeniu przez Radę,
- **wyrażanie opinii** w sprawie powołania i odwołania prezesów i wiceprezesów sądów powszechnych i sądów wojskowych.